

Nautojen koronavirus

Aiheuttaja:

- nautojen koronavirus (BCoV – bovine coronavirus)

Esiintyvyys:

- levinnyt kaikkialle maailmaan
- laajempia epidemioita esiintyy yleensä 3 - 5 vuoden välein

Leviäminen:

- tartunnan saanut eläin erittää virusta ulosteessaan ja sierainlimassaan; muut eläimet saavat tartunnan hengitysteiden tai suun kautta
- erityisesti nuoret alle puolivuotiaat lypsyrotuiset eläimet ovat herkkiä sairastumaan, paitsi ns. **talvidysenteria**-muodossa, jossa tyypillisesti vain yli 1-vuotiaat sairastuvat
- leviää helposti tilalta toiselle esim. eläintiloissa vierailevien ihmisten ja eläinkuljetusautojen mukana
- voi levitä myös esim. lintujen, jyrsijöiden, kissojen ja koirien mukana
- virus säilyy epidemioiden välillä hengissä oireettomissa kantajissa
- saattaa aktivoitua uudelleen esim. olosuhteiden muutoksen aiheuttaman stressin seurauksena ja aiheuttaa karjassa uuden taudinpurkauksen

Itämisaika:

- 3 – 7 vrk

Aiheuttaa:

- tuotantotappioita, maidontuotannon lasku 25 - 95 %
- alentaa vastustuskykyä
- altistaa muille sairauksille

Oireet:

- riippuvat siitä, mikä alatyyppe on aiheuttajana, pääsääntöisesti esiintyy kolmea erityyppistä oiretta. HUOM! Karjassa voi olla myös samanaikaisesti useita erilaisia oireita.
 - ripulia vasikoilla
 - talviripulia (kutsutaan myös talvidysenteriaksi) yli vuoden ikäisillä naudoilla
 - voimakas vetinen, joskus verinen ripuli, kesto 2-4 vrk
 - hengitystieinfektioita eri ikäisillä naudoilla
 - aluksi lievä yskä, sierain- ja silmävuoto, kuumeilu (39,5 - 40,5°C), ruokahaluttomuus
- tauti puhkeaa karjassa äkillisesti, leviää nopeasti uusiin eläimiin

- sairastuvuus usein lähes 100 %
- taudin läpikäynyt eläin saa immuniteetin 0,5 - 3 vuodeksi

Diagnoosi:

- kliinisten oireiden ja epidemiologisen kuvan perusteella
- näytteenottoon useita eri vaihtoehtoja (pariseeruminäyte, sierainlimanäyte, syväsvivelynäyte, ulostenäyte), keskustele laboratorion kanssa tarkemmista ohjeista

Vastustus:

- rokotetta ei ole
- oireenmukainen hoito
- ripulin hoitoon kiinnitettävä huomiota, nestetasapainon ja ruokahalun ylläpidosta huolehdittava, kuumetta alentavia lääkkeitä voi käyttää tarvittaessa.
- tartunnan leviämistä ehkäistään välttämällä ulkopuolisten käyntejä ripulitiloilla ja huolehtimalla käyntien yhteydessä asianmukaisesta suojavaatetuksesta, jalkineiden ja työvälineiden pesusta ja desinfioinnista sekä suojavaarusteiden käytöstä
- ETT:n ohje: https://www.ett.fi/wp-content/uploads/2020/03/Virustartuntojen_vastustusohjeet_12.3.2020.pdf

Huom!

- kyseessä on eri tauti kuin BVD eli nautojen tarttuva virusripuli
- nautojen koronavirus ei tartu ihmisiin, eikä ihmisten COVID-19 tartu nautoihin